

การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้ง
ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*
ELECTION MANAGEMENT AND THE READINESS OF THE ELECTION
COMMISSION AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF LOCAL ELECTIONS
IN PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

ชัยวัฒน์ ภาคีสลิน¹, ธนภฤต โพธิ์เงิน² และ วิทยา สุจริตธนารักษ์³

Chaiwat Pakeesin¹, Thanakrit Phoe-ngurn² and Withaya Sucharitharugse³

¹⁻³มหาวิทยาลัยปทุมธานี

¹⁻³Pathumthani University, Thailand

Corresponding Author's Email: littlelittleme1212@gmail.com

วันที่รับบทความ : 2 กุมภาพันธ์ 2569; วันแก้ไขบทความ 11 กุมภาพันธ์ 2569; วันตอบรับบทความ : 13 กุมภาพันธ์ 2569

Received 2 February 2026; Revised 11 February 2026; Accepted 13 February 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิผลของการเลือกตั้งท้องถิ่น 2) วิเคราะห์การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 3) เสนอแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยอาศัยกรอบแนวคิดและทฤษฎีทางการจัดการของ Henri Fayol, John Sheldrake (1996), Downing and Thackrey (1971) และ Gibson และคณะ (1982) การวิจัยเชิงปริมาณมีกลุ่มประชากรคือประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและอาศัยอยู่ในจังหวัด

Citation:

* ชัยวัฒน์ ภาคีสลิน, ธนภฤต โพธิ์เงิน และ วิทยา สุจริตธนารักษ์. (2569). การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(2), 1320-1338.

Chaiwat Pakeesin, Thanakrit Phoe-ngurn and Withaya Sucharitharugse. (2026). Election Management And The Readiness Of The Election Commission Affecting The Effectiveness Of Local Elections In Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(2), 1320-1338.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

พระนครศรีอยุธยา จำนวน 820,451 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน โดยใช้ตารางของเครจีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกนักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป รวมจำนวน 15 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิผลของการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการผลิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความพึงพอใจ ด้านการปรับเปลี่ยน และด้านการพัฒนา ขณะที่ด้านประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นอกจากนี้ การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการการเลือกตั้งจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุม ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา และด้านสิ่งแวดล้อม สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของการเลือกตั้งท้องถิ่นได้ร้อยละ 65.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านความรู้และศักยภาพของบุคลากรผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและยกระดับการเลือกตั้งท้องถิ่นให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การจัดการเลือกตั้ง, ความพร้อม, คณะกรรมการเลือกตั้ง, การเลือกตั้งท้องถิ่น, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Abstract

This research article aimed to: 1) examine the level of effectiveness of local elections; 2) analyze election management and the readiness of the Election Commission affecting the effectiveness of local elections in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province; and 3) propose guidelines for improving the effectiveness of local elections in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The study employed a mixed-methods research design based on management concepts and theories proposed by Henri Fayol, John Sheldrake (1996), Downing and Thackrey (1971),

and Gibson et al. (1982). The quantitative component targeted a population of 820,451 residents aged 18 years and over living in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. A sample size of 384 respondents was determined using the Krejcie and Morgan table. Data were collected using a five-point Likert-scale questionnaire and analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The qualitative component involved in-depth interviews with 15 key informants, consisting of local politicians, officials from local administrative organizations, and general citizens. Qualitative data were analyzed through content analysis.

The findings revealed that the overall effectiveness of local elections in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province was at a high level. When examined by dimension, all five dimensions were rated at a high level. The production dimension recorded the highest mean score, followed by satisfaction, adaptability, and development, while efficiency showed the lowest mean score. Furthermore, five factors related to election management and the readiness of the Election Commission—namely planning, controlling, physical resources, intellectual capacity, and environmental factors—jointly predicted the effectiveness of local elections at 65.7 percent, with statistical significance at the .05 level. The study suggests that appropriate allocation of resources and budget should be emphasized to promote knowledge development and enhance personnel capacity through continuous training and skill development. Such measures would improve operational efficiency and enhance the overall quality of local elections.

Keywords: Election management, Readiness, Election Commission, Local elections, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province.

บทนำ

การปฏิรูประบบการเมืองการปกครอง เป็นการพัฒนารูปแบบสถาบันทางการเมืองตามโครงสร้างการเมืองการปกครอง แนวคิดจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อทำหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นได้เกิดขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับที่ 16 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กล่าวคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งได้บัญญัติให้มีองค์กรกลางในการทำหน้าที่ จัดการเลือกตั้งและควบคุมการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและการจัดทำประชามติ ได้แก่ “คณะกรรมการการเลือกตั้ง” 10 ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ องค์กรหนึ่งที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ อันเป็น กฎหมายสูงสุดของประเทศ โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่จัดการเลือกตั้งหรือ ควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2541 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2541 เป็นกฎหมายรองรับอำนาจ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานธุรการหรือ หน่วยงานทางปกครอง ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 มีการรัฐประหารโดยคณะปฏิรูปการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ก่อนแปรสภาพมาเป็น คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ได้ยกเลิกบทบัญญัติหลายประการตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แล้วได้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เป็นรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2549 ต่อมาร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 องค์กรจัดการเลือกตั้งในรูปแบบอิสระ คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นองค์กรหนึ่งตามรัฐธรรมนูญได้บัญญัติใช้อำนาจในการจัดการเลือกตั้งและควบคุมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม 12 โดยรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเลือกตั้งและควบคุมการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพในการปราบทุจริตการเลือกตั้งมากขึ้น โดยมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2550 กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 นับตั้งแต่มีองค์กรจัดการเลือกตั้งในประเทศไทย คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการเลือกตั้ง ควบคุมการเลือกตั้ง สืบสวน หรือไต่สวนและวินิจฉัยชี้ขาด เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ประกาศผลการเลือกตั้ง 13 ผลของการเกิดขึ้นคณะกรรมการการเลือกตั้งนับแต่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 องค์กร ดังกล่าวเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิม กล่าวคือ เดิมการจัดการเลือกตั้งและ ควบคุมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากกระทรวงมหาดไทยในรูปแบบรัฐบาล มาเป็นการจัดการเลือกตั้งและควบคุมการเลือกตั้งโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งในรูปแบบอิสระ และเป็น องค์กรอิสระ องค์กรหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ ไม่อยู่ภายใต้ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติ แต่ถูกตรวจสอบการใช้อำนาจโดยองค์กรตุลาการ ซึ่งองค์กรตุลาการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้แก่ ศาลยุติธรรม ศาลรัฐธรรมนูญ และศาลปกครอง แล้วแต่กรณี ซึ่งการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้สมัครรับ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การสืบสวนหรือไต่สวนและวินิจฉัยชี้ขาดการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง การประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในประเทศไทย เป็นกระบวนการยุติธรรมคดีเลือกตั้ง และเป็นการตรวจสอบการใช้อำนาจทางด้านกฎหมายมหาชน กระบวนการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามหลักนิติรัฐและแบ่งแยกอำนาจต้องตรวจสอบการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการตรวจสอบการเลือกตั้งโดยองค์กรตุลาการและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยภาคประชาชน จะสร้างความ ศรัทธาและความเชื่อมั่นในความเป็นกลางทางการเมืองให้แก่ประชาชน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคการเมือง ส่งผลให้ยกระดับเป็นองค์กรจัดการเลือกตั้งของประเทศ ไทยเข้าสู่ระดับสากลให้เป็นที่ยอมรับของนานาอารยประเทศ

ต่อมาเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 คณะรัฐประหารโดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อย(คสช.) ได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หลักการและเหตุผล บางประการ โดยประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ต่อมายกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2560 โดยได้บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรอิสระ องค์กรหนึ่งตามรัฐธรรมนูญในหมวดที่ 12 ส่วนที่ 2 มาตรา 222 ถึงมาตรา 227 ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควบคุมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวนก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า การเลือกตั้งมิได้ เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้มีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้ง ถ้าเป็นการกระทำของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือ

รู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น 15 ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นกระทำการรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่นที่มีลักษณะเป็นการทุจริต หรือทำให้การเลือกตั้งได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม นอกจากนี้หากผลการสืบสวนหรือไต่สวน หรือพบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ยังให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจแบบเบ็ดเสร็จในองค์กรเพื่อความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรมในการสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือกตั้งและสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วย อีกประการหนึ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้เพิ่มอำนาจระดับการปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้งให้เข้มข้นขึ้น โดยให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจเด็ดขาดในองค์กรในการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราว ไว้ระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีและสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่(ใบส้ม) คำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุดส่งผลให้การตรวจสอบทุจริตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นรวมทั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบอำนาจให้กรรมการการเลือกตั้งนายเดิยมีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวนหรือมอบหมายให้คณะบุคคลดำเนินการภายใต้การกำกับของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งกำหนดส่งผลให้การใช้ อำนาจแจกใบส้มเด็ดขาดและเป็นที่สุดในองค์กรทำให้องค์กรตุลาการไม่สามารถตรวจสอบการใช้ อำนาจได้ แม้จะเป็นการใช้ อำนาจตามรัฐธรรมนูญ แต่หลักการใช้ อำนาจขององค์กรอิสระ องค์กรหนึ่งตามรัฐธรรมนูญย่อมถูกตรวจสอบในการใช้อำนาจ อันเป็นการขัด ต่อหลักนิติรัฐ และหลักการแบ่งแยกอำนาจ อีกประการหนึ่ง การเพิ่มอำนาจให้กับคณะกรรมการการ เลือกตั้ง ในการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง(ใบดำ) ในการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง เป็นกระบวนการหลังประกาศผลการเลือกตั้ง หากผู้ใดถูก เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ว่าในกรณีใดๆ ผู้นั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งทางการเมืองตลอดไปถือว่าเป็น การประหารชีวิตทางการเมือง

หากพิจารณาถึงรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 และรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 เฉพาะ ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งที่ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (ใบเหลือง-ใบแดง)โดยการยื่นคำร้องขอเพิกถอนสิทธิ

สมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อศาลฎีกา อันเป็นการตรวจสอบกระบวนการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แตกต่างจากรัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 นอกจากนี้ยังปรับโครงสร้างองค์กรรมการการเลือกตั้งโดยเพิ่มจำนวนกรรมการจากเดิมห้าคนเป็นจำนวนเจ็ดคนและยกเลิกกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดและเพิ่มผู้ตรวจการเลือกตั้งเพื่อทำหน้าที่เชิงรุกในการปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้งและรายงานข้อมูลโดยตรงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจลงมติและ เป็นคณะกรรมการสืบสวนหรือไต่สวนและวินิจฉัยชี้ขาด ส่งผลให้ทำหน้าที่ชั่วคราวเฉพาะช่วง ระยะเวลาเลือกตั้งและสิ้นสุดไปเมื่อการเลือกตั้งเสร็จสิ้น อีกประการหนึ่ง การประกาศผลการเลือกตั้งให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบผลคะแนนอย่างไม่เป็นทางการจากผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดและตรวจสอบเบื้องต้นและประกาศผลโดยเร็วแต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง โดยพิจารณาจากข้อมูลรายงานของผู้ตรวจการเลือกตั้งและข้อมูลข่าวสารอื่นประกอบการพิจารณา มีเหตุอันควรเชื่อว่าผลการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้าของเขตเลือกตั้ง และการประกาศผลดังกล่าว ไม่ตัดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการสืบสวนหรือไต่สวนหรือวินิจฉัย กรณีมีเหตุอันควรสงสัยมีการกระทำทุจริตในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม เหตุผลสำคัญในการบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งโดยเร็วสอดคล้องกับทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติในการประชุมรัฐสภาครั้งแรก ตามมาตรา 121 ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง

จากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดหน้าที่และอำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ หลายประการเพื่อจัดการเลือกตั้งให้เรียบร้อยบนพื้นฐานโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ส่งผลให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและยุติธรรมในขณะเดียวกันใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะต้องถูกตรวจสอบการทำหน้าที่โดยองค์กรตุลาการตามหลักแบ่งแยกอำนาจเพื่อถ่วงดุลและในการอำนวยความสะดวกกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้สุจริตและเที่ยงธรรม โดยตรวจสอบการใช้จากองค์กรตุลาการและ ภาคประชาชนส่งผลทำประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ พรรคการเมืองเชื่อมั่นในการทำหน้าที่ด้วยความเป็นกลางทางการเมือง ทั้งกระบวนการสืบสวนหรือไต่สวนและวินิจฉัยชี้ขาด รวมทั้งการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง รวมทั้ง

ประกาศผลเลือกตั้ง โดยใช้บังคับกฎหมายที่มีความเป็นกลางส่งผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทำให้กลั่นกรองนักการเมืองระดับชาติเข้ามาทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายนิติบัญญัติทำหน้าที่ตรากฎหมาย ตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหาร 20 อย่างไรก็ตาม การใช้อำนาจกึ่งตุลาการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญเสร็จเด็ดขาดและเบ็ดเสร็จในองค์กร อาจเป็นข้อดีทำให้การจัดการเลือกตั้ง และควบคุมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและประกาศผลเลือกตั้งโดยรวดเร็ว เป็นการใช้อำนาจในองค์กร ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นองค์กรอิสระหนึ่งที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ อันเป็นสถาบันทางการเมือง และโครงสร้างองค์กรอิสระ ระบุมาเดียวกับอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติ อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ ซึ่งจะต้องถูกตรวจสอบการใช้อำนาจตามหลักแบ่งแยกอำนาจและการ ปกครองตามหลักนิติรัฐโดยองค์กรตุลาการ ทั้งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังให้ภาคประชาชนในการ ตรวจสอบในการใช้อำนาจรัฐทำให้กระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความเป็นธรรมทุก ฝ่ายและตรวจสอบได้

จากความสำเร็จดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการเลือกตั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อวิเคราะห์ การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้ง ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นการศึกษาแบบผสมผสานวิธี mixed methods research ประกอบด้วยการศึกษาเชิงปริมาณ (quantitative research) และ

เสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่อยู่อาศัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 820,451 คน (สถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2568) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน Krejcie and Morgan (1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 384 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนประชากรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	จำนวน(คน)	กลุ่มตัวอย่าง
1. อำเภอพระนครศรีอยุธยา	138,428	54
2. อำเภอบางบาล	45,015	32
3. อำเภอบางปะอิน	36,328	21
4. อำเภอบางปะหัน	47,403	37
5. อำเภอบางซ้าย	33,168	18
6. อำเภอบางบาล	101,230	43
7. อำเภอบางปะหัน	40,898	25
8. อำเภอบางบาล	37,845	14
9. อำเภอบางบาล	30,946	19
10. อำเภอบางบาล	39,588	11
11. อำเภอบางบาล	80,798	33
12. อำเภอบางบาล	64,400	27
13. อำเภอบางบาล	18,770	12
14. อำเภอบางบาล	54,496	20
15. อำเภอบางบาล	22,558	13
16. อำเภอบางบาล	8,580	5
รวม	820,451	384

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 15 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 2.1 นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 5 คน 2.2 ข้าราชการท้องถิ่น จำนวน 5 คน 2.3 ประชาชนทั่วไป จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นต้น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการเลือกตั้ง ประกอบด้วย เนื้อหา 5 ด้าน ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการบังคับบัญชา ด้านการประสานงาน ด้านการควบคุม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้ง ประกอบด้วย เนื้อหา 4 ด้าน ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ด้าน คือ ด้านการผลิต ด้านประสิทธิภาพ ด้านความพึงพอใจ ด้านการปรับเปลี่ยน ด้านการพัฒนา

คำถามเป็นคำถามเชิงบวก (positive) คือ คำถามสนับสนุน โดยแบบสอบถามขอข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่าของของลิเคิร์ต (Likert Scale) กำหนดน้ำหนักคะแนน (scoring) ของตัวเลือกสำหรับแบบสอบถามที่เป็นลักษณะเชิงบวก ได้ดังนี้

ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง	ค่าคะแนนเชิงบวก	ค่าคะแนนเชิงลบ
ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง มากที่สุด	5	1
ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง มาก	4	2
ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง ปานกลาง	3	3
ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง น้อย	2	4
ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง น้อยที่สุด	1	5

กำหนดวิธีการแปลความหมายของข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาโดยใช้ค่าเฉลี่ยของประชากรและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากรและกำหนดความหมายตามขอบเขตค่าเฉลี่ยดังนี้

คะแนน	ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง
คะแนนค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง มากที่สุด
คะแนนค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง มาก
คะแนนค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง ปานกลาง
คะแนนค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง น้อย
คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	ระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้ง น้อยที่สุด

การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson productmoment correlaltion coefficient) สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยทั่วไปอาจใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่า r	ระดับความสัมพันธ์
0.91 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.71 - 0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.51 - 0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.31 - 0.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.01 - 0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

เครื่องหมาย +,- หน้าตัวเลขสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จะบอกทิศทางความสัมพันธ์เมื่อ r มีเครื่องหมาย + หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูงอีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าสูงไปด้วย)

r มีเครื่องหมายเป็น - หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงข้ามกัน (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูงอีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าต่ำ)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้จะได้ข้อมูลที่ตรงต่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งเอาไว้ โดยวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตจัดทำหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ จากกลุ่มตัวอย่างที่จะแจกแบบสอบถาม คือ ประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 384 ชุด พร้อมหนังสือของคณะรัฐศาสตร์ และหนังสือขอความร่วมมือจากผู้วิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยวิธีการออกพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้มาพิจารณาความสมบูรณ์เรียบร้อยทำการลงรหัสส่งข้อมูลไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนแต่ละฉบับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การวิจัยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2.2 การวิจัยระดับประสิทธิภาพผลการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบกับเกณฑ์

2.3 วิเคราะห์การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพผลการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปในการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์และการจดบันทึกการจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพผลการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย Mean (\bar{X})

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard deviation (S. D.)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบความสัมพันธ์ใช้การวิเคราะห์สมการถดถอย หรือสมการพหุคูณจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาวิธีที่เหมาะสมที่สุดเป็นวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยอาศัยตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรพหุคูณใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ด้วยวิธีการเลือกแบบคัดเลือกเข้า (Enter Method) ตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ระดับประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับ ประสิทธิภาพผลการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม (n=384)

ประสิทธิภาพผลการเลือกตั้งท้องถิ่น	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการผลิต	3.70	1.09	มาก	1
2. ด้านประสิทธิภาพ	3.53	1.14	มาก	5
3. ด้านความพึงพอใจ	3.62	1.04	มาก	2
4. ด้านการปรับเปลี่ยน	3.58	1.35	มาก	3
5. ด้านการพัฒนา	3.57	1.51	มาก	4
รวม	3.60	1.01	มาก	

จากตาราง พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับ ประสิทธิภาพผลการเลือกตั้งท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 3.60, S.D.= 1.01) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อย ด้านการผลิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{x} = 3.70, S.D.=1.09) รองลงมา ด้านความพึงพอใจ (\bar{x} = 3.62, S.D.= 1.04) ด้านการปรับเปลี่ยน (\bar{x} = 3.58, S.D.= 1.35) ด้านการพัฒนา (\bar{x} = 3.57, S.D.= 1.51) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านประสิทธิภาพ (\bar{x} = 3.53 S.D.=1.14)

2) เพื่อวิเคราะห์ การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้ง ส่งผลต่อประสิทธิผลการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิเคราะห์การถดถอยพบดังนี้

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	.665	.228		2.916	.004*
การจัดการเลือกตั้ง					
ด้านการวางแผน (X ₁)	.153	.043	.131	3.551	.000*
ด้านการจัดองค์การ (X ₂)	.016	.062	.012	.259	.796
ด้านการบังคับบัญชา (X ₃)	.069	.047	.055	1.456	.146
ด้านการประสานงาน (X ₄)	.026	.061	.024	.422	.674
ด้านการควบคุม (X ₅)	.256	.064	.227	4.023	.000*
ความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้ง					
ด้านร่างกาย (X ₆)	.288	.059	.272	4.887	.000*
ด้านสติปัญญา (X ₇)	.090	.033	.093	2.720	.007*
ด้านอารมณ์ (X ₈)	.021	.074	.026	.291	.771
ด้านสิ่งแวดล้อม (X ₉)	.623	.075	.731	8.264	.000*
R = 0.611, R Square = 0.657, Adjuster R Square =0.649					
Std. Error of the Estimate = .597 F = 79.639, Sig = 0.000*					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง พบว่า คะแนนมาตรฐานของการจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสิ่งแวดล้อม (X₉) ด้านร่างกาย (X₆) ด้านการควบคุม(X₅) ด้านการวางแผน (X₁) และด้านสติปัญญา (X₇) ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบคะแนนมาตรฐาน(Bata) มีค่าเท่ากับ .731, .272, .131, และ.093 โดยการจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสิ่งแวดล้อม (X₉) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สูงสุด ด้านสติปัญญา (X₇)ต่ำสุด มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีค่า (R) เท่ากับ 0.611นอกจากนี้ค่า R Square มีค่าเท่ากับ 0.657 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ .649โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (Y) ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .665 + .731 (\text{ด้านสิ่งแวดล้อม } (X_9)) + .272(\text{ด้านร่างกาย } (X_6)) + .227(\text{ด้านการควบคุม}(X_5)) + .131(\text{ด้านการวางแผน } (X_1)) + .090(\text{ด้านสติปัญญา } (X_7))$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .623 (\text{ด้านสิ่งแวดล้อม } (X_9)) + .288 (\text{ด้านร่างกาย } (X_6)) + .256(\text{ด้านการควบคุม } (X_5)) + .153 (\text{ด้านการวางแผน } (X_1)) + .090 (\text{ด้านสติปัญญา } (X_7))$$

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1) ระดับประสิทธิภาพการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจ ด้านการปรับเปลี่ยน ด้านการพัฒนา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑกานต์ มุจนานันท์ (2566) ซึ่งศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ

จังหวัดชุมพร พบว่า ประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการและการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของหน่วยงานรัฐในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสะท้อนถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบการจัดการเลือกตั้ง สามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการผลิต พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวางเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑกานต์ มุจนานันท์ (2566) พบว่า การจัดการเลือกตั้งโดย กกต. จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับ มากความคิดเห็นต่อการจัดการเลือกตั้งแตกต่างกันไปตามปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ การศึกษา และอาชีพ* ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของประชาชนมีผลต่อการประเมินการจัดการเลือกตั้ง

1.2 ด้านประสิทธิภาพ พบว่า การบริหารจัดการกระบวนการเลือกตั้งสามารถทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่สิ้นเปลืองทรัพยากรเกินความจำเป็น มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑกานต์ มุจนานันท์ (2566) ประสิทธิภาพการจัดการเลือกตั้ง โดย กกต. จังหวัดชุมพรอยู่ในระดับมาก การประเมินประสิทธิภาพของ กกต. แตกต่างกันตาม อายุ, การศึกษา และอาชีพ แสดงถึงบทบาทของ “ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ” ของประชาชนในการประเมินการจัดการเลือกตั้ง

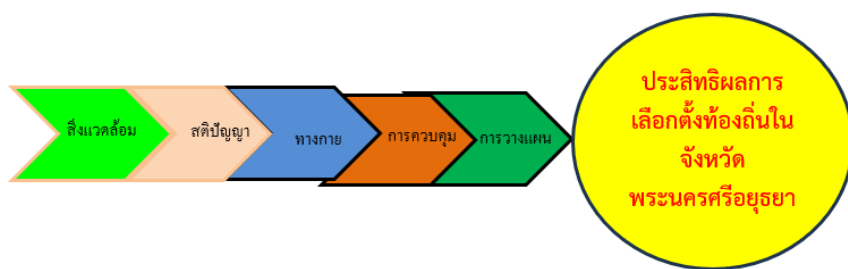
1.3 ด้านความพึงพอใจ พบว่า ท่านเชื่อมั่นว่าผลการนับคะแนนเป็นไปอย่างถูกต้อง และน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑกานต์ มุจนานันท์ (2566) ชี้ว่า การประเมินการทำงานของ กกต. แตกต่างกันตาม อายุ การศึกษา และอาชีพ การจัดการเลือกตั้งโดยรวมของ กกต. จังหวัดชุมพรได้รับคะแนนในระดับ มาก แสดงถึงความสำคัญของ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ของประชาชนในการประเมินกระบวนการเลือกตั้ง

1.4 ด้านการปรับเปลี่ยน พบว่า องค์กรมีแผนสำรองหรือแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อกระบวนการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ และคณะ (2554) พบว่า การตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับพรรคการเมือง นโยบาย และความต้องการตอบสนองผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก ขณะที่ความขัดแย้งทางการเมืองและกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองมีอิทธิพลในระดับรองลงมา

1.5 ด้านการพัฒนา พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการพัฒนาทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑกานต์ มุจนานันท์ (2566) ที่เน้นความสำคัญของการเสริมสร้างความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการจัดการเลือกตั้ง รวมถึงการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและความซับซ้อนของสถานการณ์ทางการเมือง

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้ได้แผนภาพประกอบองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ระดับประสิทธิผลของการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการผลิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความพึงพอใจ ด้านการปรับเปลี่ยน และด้านการพัฒนา ขณะที่ด้านประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นอกจากนี้ การจัดการเลือกตั้งและความพร้อมของคณะกรรมการเลือกตั้งจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุม ด้านทางกาย ด้านสถิติปัญหา และด้านสิ่งแวดล้อม สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของการเลือกตั้งท้องถิ่นได้ร้อยละ 65.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างเหมาะสมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพของบุคลากรผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องอันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและยกระดับการเลือกตั้งท้องถิ่นให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1. ด้านการวางแผน ภาครัฐควรกำหนดให้มีแผนงานรองรับการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นที่เป็นระบบ ครอบคลุมทั้งแผนหลักและแผนฉุกเฉิน โดยควรจัดทำ คู่มือปฏิบัติการเลือกตั้งในทุกระดับ พร้อมซักซ้อมความเข้าใจแก่คณะกรรมการประจำหน่วยอย่างต่อเนื่อง การวางแผนล่วงหน้าที่ดีช่วยลดความผิดพลาด และทำให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ด้านการจัดองค์การ ควรมีการจัดสรรทรัพยากรทั้งคน งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสมตามความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตชนบทหรือพื้นที่ห่างไกล ควรจัดงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเพียงพอ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเลือกตั้ง และสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงสิทธิของประชาชน 3. ด้านการบังคับบัญชาควรกำหนดโครงสร้างสายงานบังคับบัญชาในการเลือกตั้งให้ชัดเจน มีการกระจายอำนาจและหน้าที่ตามลำดับชั้น พร้อมอบรมผู้ปฏิบัติงานให้เข้าใจบทบาทของตนเองอย่างชัดเจน การมีโครงสร้างการบังคับบัญชาที่โปร่งใสและไม่ซับซ้อน จะช่วยลดความสับสน และทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ด้านการประสานงาน ควรจัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานการจัดการเลือกตั้งระดับจังหวัด” โดยบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ ฝ่ายปกครอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่ออำนวยความสะดวกและรักษาความเรียบร้อยในทุกขั้นตอนการมีเครือข่ายความร่วมมือที่แน่นแฟ้น จะช่วยเสริมสร้างความปลอดภัย ความน่าเชื่อถือ และลดความขัดแย้งในการเลือกตั้ง 5. ด้านการควบคุม ควรกำหนดมาตรการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครอย่างเข้มงวดและเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการสังเกตการณ์และรายงานการทุจริต การควบคุมที่โปร่งใสและมีส่วนร่วมจากสังคม จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการเลือกตั้ง และป้องกันปัญหาทางกฎหมายในระยะยาว

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย 1. ด้านการผลิต ควรเพิ่มการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและหลากหลายช่องทาง เช่น โบรชัวร์ เว็บไซต์ และโซเชียลมีเดีย เพื่อช่วยให้ประชาชนได้รับข้อมูลครบถ้วนและสามารถตัดสินใจได้ถูกต้อง 2. ด้านประสิทธิภาพ ส่งเสริมการวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้าอย่างรอบคอบ โดยรวมถึงการจัดทำแผนงานที่มีรายละเอียดและมีมาตรการรองรับเหตุการณ์ไม่คาดคิด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความราบรื่นในการดำเนินการเลือกตั้ง 3. ด้านความพึงพอใจ ปรับปรุงสถานที่เลือกตั้งและเพิ่มจำนวนคูหาเลือกตั้งในพื้นที่ที่ประชาชนมีความลำบากในการเข้าถึง พร้อมจัดทำระบบอำนวยความสะดวกเพื่อให้การเข้าถึงคูหาเลือกตั้งเป็นเรื่องง่ายและไม่ยุ่งยาก 4. ด้านการปรับเปลี่ยน พัฒนา

ความสามารถของหน่วยงานในการปรับเปลี่ยนแผนงานและดำเนินการได้อย่างยืดหยุ่นและรวดเร็วเมื่อเกิดปัญหา หรือสถานการณ์เปลี่ยนแปลง เพื่อรักษาความต่อเนื่องและความน่าเชื่อถือของการเลือกตั้ง 5. ด้านการพัฒนา จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณเพื่อส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพของบุคลากรอย่างเหมาะสม ผ่านการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน **ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป**

1. ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นในประเทศไทย
2. ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น: กรณีศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. ศึกษาการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เอกสารอ้างอิง

- มูจนาพันธ์ มูจนาพันธ์. (2566). ประสิทธิภาพการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชุมพร. *วารสารสหวิทยาการรัฐศาสตร์*, 2(2), หน้า 1–15.
- สถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (2568). *จำนวนประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้ง และมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. จาก <https://www.bora.dopa.go.th/exec-stat/>
- สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ และ คณะ. (2554). *การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองในประเทศไทย : สถานภาพ ความท้าทาย และข้อเสนอแนะ*. กรุงเทพฯ : Friedrich-Ebert-Stiftung.
- สุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ. (2540). *จริยธรรมของนักการเมือง*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- Downing & Thackrey. (1971). *Reading Readiness*. New York : London, University of London.
- Gibson and others. (1982). *Organizational : Behavior, Structure, Process ; Behavior*. Dallas. Texas : Business Publication, Inc.